

SGO5, czyli selektywna gospodarka odpadami pięciu gmin

Celowy Związek Gmin SGO5 został powołany na przełomie 2012 i 2013 roku, a czynnikiem motywującym do jego zawiązania były radykalne zmiany, jakie zaszły w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi w związku ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, czyli tzw. rewolucją odpadową.

Nazwa jednego z mniejszych w skali kraju związków „odpadowych” w Polsce jest skrótem podstawowego założenia zmian wchodzących w życie w tamtym okresie, tj. „Selektywna Gospodarka Odpadami”. Cyfra 5 stanowi natomiast liczbę sąsiadujących ze sobą gmin członkowskich wchodzących w jego pierwotny skład – były to Dobiegniew, Drezdenko, Stare Kurowo, Strzelce Krajeńskie i Zwierzyn. W 2015 roku liczba gmin wchodzących w struktury Związku pomniejszona została o Drezdenko, tym samym nie stanowi on już zrzeszenia wszystkich gmin stanowiących powiat strzelecko-drezdenecki.

Zasięg

Aktualnie obszar, na którym działa Związek, to 848 km², a zamieszkuje na nim, wg deklaracji, około 25 tysięcy osób, co obrazuje specyfikę naszego terenu, na którą składają się niska gęstość zaludnienia, rozległe obszary leśne i rolne, a także jeziora stanowiące Lubuskie Mazury, czyli drugi w Polsce po Mazurach największy obszar pod względem liczby jezior. Od samego początku funkcjonowania rolą Związku jest organizowanie systemu gospodarki odpadami w zakresie zadań i kompetencji wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przekazanych przez gminy członkowskie.

Lokalny system gospodarki odpadami zmieniał się na przestrzeni lat, głównie w związku ze zmianami ustawowymi. W 2015 roku zostali do niego włączeni właściciele nieruchomości niezamieszkałych, by w 2020 roku, na mocy uchwały Zgromadzenia Związku, ponownie ich odłączyć, pozostawiając jedynie, w zakresie fakultatywnym, nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub dla innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, których liczba sięga około 300. Niezmienna natomiast pozostaje metoda ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stanowiąca iloczyn liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz aktualnej stawki.

W 2022 r. postanowiono rozdzielić frakcję biodegradowalną na odpady „kuchenne” i „zielone”, wprowadzając tym samym limit ilości odbieranych worków z miejsca ich wytwarzania. Miało to na celu redukcję masy odpadów „zielonych” przekazywanych przez mieszkańców do zagospodarowania, zachęcając jednocześnie do zakładania przydomowych kompostowników poprzez zwiększenie

ulgi dla zadeklarowanych kompostujących mieszkańców. W tym samym czasie Związek, po 9 latach, przejął administrowanie swoich PSZOK-ów, co przy limicie w odbiorze „u źródła” i zwiększonej ilości zbieranych odpadów biodegradowalnych w Punktach pozwala na bardziej ekonomiczne i efektywne ich zagospodarowanie. Aktualnie CZG SGO5 jest w trakcie realizacji zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z najdłuższym dotychczas planowym okresem wykonania, tj. 3 lata z prawem opcji na kolejny rok.

Specyfika terenu działania CZG SGO5 polega na niskiej gęstości zaludnienia oraz istnieniu rozległych obszarów leśnych i rolnych, a także jezior stanowiących tzw. Lubuskie Mazury.

Inwestycje w PSZOK-i

Inwestycje, których Związek podjął się do tej pory, dotyczą jedynie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Od samego początku podstawowym założeniem było ulokowanie ich w każdej gminie członkowskiej, dzięki czemu już w 2014 roku wszystkie Punkty funkcjonowały po to, by służyć mieszkańcom w możliwie jak najlepszej dostępności.

Po latach PSZOK-i wymagały zmian i modernizacji, dlatego aktualnie została zakończona budowa Punktu w Dobiegniewie w nowej lokalizacji oraz rozpoczęła się modernizacja Punktu w Górkach Noteckich w gminie Zwierzyn – z planowanym jej zakończeniem wraz z początkiem roku 2024.

W obydwóch przypadkach część środków na te inwestycje została pozyskana z Rządowego Funduszu Polski Ład. Jednocześnie trwają prace projektowe dotyczące przebudowy dwóch pozostałych PSZOK-ów (w Strzelcach Krajeńskich i Starym Kurowie) – z uwzględnieniem utworzenia na ich terenie punktów napraw i ponownego użycia.

Natalia Mitrut

kierownik Biura Celowego Związku Gmin SGO5